

Johan Anton Johnsen – Stifteren av Sandefjords Sangforening

Født på Bratsbergkleiven i Gjerpen 6. mai 1823. Han hadde en yngre bror og søster (Adolph og Svenkine Marie).

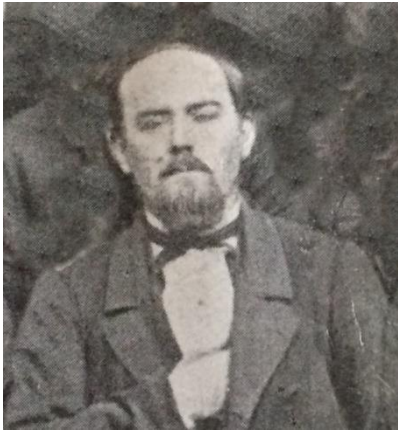
Faren, Svenke Johnsen, var lærer på Bratsbergkleiven skole og klokker i kirken.

Familien flyttet til Skien i 1825, da faren fikk lærerstilling ved Skien Almueskole.

Faren var holdt for en mer enn dyktig lærer, og familien hadde også bolig på skolen.

Svenke Johnsen døde i 1830.

J. A. Johnsen ble konfirmert i Skien i 1837.

Han var først handelsbetjent i Skien og senere i Horten.

22 år gammel kommer han til Sandefjord i 1845.

Han etablerer seg som kjøpmann og kommer i gang med en liten butikk.

Det viser seg at den unge Johnsen eide både ærgjerrighet og fantasi.

Han giftet seg i Borre 1846 med jomfru Olava Didrikke Elisabeth Halvorsen (1812-82) fra Larvik.

Etter hvert ble han også bestyrer ved Brendevinsbolaget.

I tiden 1848 til 1852 var brennvinshandler Johnsen veiinspektør i Sandefjord.

I Jarlsberg og Laurvig Amtstidende 24. juli 1850 finner vi Johnsen første gang nevnt. «En bekvem sterk kalesjevogn er billig til salgs ved hr. kjøbmand Johnsen i Sandefjord, hvor den ogsaa er til eftersyn».

Han var ordfører i Sandefjord i 1853, og viceordfører 1852 og 1854.

Johnsen kjøpte i 1850 eiendommen Storgaten 3 (bilde tatt fra nord).

Det var her Sandefjords Sangforening ble stiftet 8. september 1853.

Han var ordfører dette året, som noen uttalte, en velstandsmann, en nobel herre, som ledet byen med sin faste hånd.

Johnsen skrev utkastet til Sangforeningens lover, og ble foreningens første instruktør/dirigent.

Han betegnes som Sangforeningens stifter.

Fra sin tidligste ungdom hadde han lagt for dagen en sterk interesse for sang og musikk. Han ble brukt som solosanger ved festlige anledninger, bl.a. ved stabelavløpinger. Ellers spilte han fiolin og vugget sin sjel i norske toner.

Han hadde en lys tenor.

Utpå høsten 1853 solgte han eiendommen Storgaten 3, og kjøpte i 1855 Christopher Hvidts hus øverst i Storgaten (110a) ved Stentorvet, og åpnet hotell her - J. A. Johnsens Hotell. Dette var faktisk byens første velrennomerte hotell for tilreisende gjester.

Hotellet hadde restaurant og middagsservering.

I juni 1855 fremkom i avisen at cand.jur. badehusinspektør Peder Castberg, hadde klaget på slagsmål, drukkenskap og sang i gatene utenfor hotellet som gjorde at Castberg ikke fikk sove. Politifullmektig ved Byfogden i Laurvig, Hans Ferry, kjenner herr Johnsen som en aktet og dannet

mann. Etter forhør i Sandefjord av flere personer om anklagen, og at verten har innlosjert personer som led av drukkenskap, blir klagen avvist.

I 1854 søkte J. A. Johnsen, Sandefjord om rett til gjestgiveri og brennevinsutsalg på Valløy i Sem kommune. Søknaden ble anbefalt av herredsstyret, men det ble trolig ikke noe av.

13. januar 1856 hadde han en annonse «Undertegnede Brændeviinsudsalg er forsynt med følgende gode sager», og deretter en liste over et rikholdig utvalg. Udsalget er i Hr. Joseph Lyhmans Gaard.

J. A. Johnsen og hotellet var et sentralt sted. Man kunne i oktober 1856 melde seg her for informasjon og påmelding til Borges Navigasjonsskole.

Han innlosjert badegjester i hotellet. I 1858 var tittelen restauratør da han tok imot badegjester.

Både hans mor og bror flyttet fra Skien til Sandefjord (før 1865), og bodde hos J. A. Johnsen.

Eiendommen Breidablikk kjøpte han i 1857, og året etter bygde han om våningshuset til en staslig bolig som fikk betegnelsen «Breidablikkslottet». Dette har i dag adressen Lingelemveien 5. Han kjøpte flere jordparter under søndre Sverdstad og øvre Hasleområdet, og gårdsbruket ble på nesten halvannet hundre mål.

Johnsen hadde stilt ut en fin trille på sin eiendom. Denne ble benyttet under kong Oscars besøk i Sandefjord i 1888, da trillen hadde fjæring.

Ved siden av å være gårdbruker drev han også skipsrederi. Var bl.a. reder for "Antilope", «Caroline», «Condor», "Harald Hårfagre" og «Sophie Amalie».

Ved aksjetegning ved opprettelsen av Sandefjord Sparebank i 1857 tegnet han 1 aksje pålydende 10 speciedaler.

17. mai 1868 utbragte skipsreder J. A. Johnsen skålen for kongen på Hauanbakken, hvor festlighetene ble holdt.

17. mai 1880 holdt han talen for Broderlandet på samme sted. Det var ikke noe musikk i 17. mai-toget dette året, men Sangforeningen deltok under sin fane.

Hotellet ble i 1870 avertert til leie, pga «inntruffet forandring». Han tegnet seg for en aksje i Jernbanen i 1874.

Generalforsamlingen i Sandefjord Badeanstalt ble holdt hos hr. J. A. Johnsen i 1858.

J. A. Johnsen var lys tenor og ved et sangertreff i Tønsberg i søndag 2. februar 1862 var han solist i «Lilje fin og skjær».

På folkemunne het det om J. A. Johnsen at «det var han som sang så pent i kjærka».

Var i 20 år kommissionær i Sandefjord for Den vestfoldske Skibsassuranceforening.

Han flyttet trolig opp til Breidablikk i 1867, og sluttet som dirigent for Sangforeningen i 1869. Han var da både gårdbruker og skipsreder.

I 1864 ville sangerne hylle sin utrettelige instruktør med en

oppmerksomhet. Den 19. januar besøkte de han i hans hjem på Breidablikk og overrakte en hedersgave, et vakkert sølvbeger med inskripsjon.

Han søkte i 1870-årene på kassererstillinger i både Sandefjord og Sandar Sparebanker, men nådde ikke opp.

Hans bror Adolph, døde her i 1876, og, som det står i dødsannonsen, sov rolig inn etter mange års sykdom og lidelser på Breidablikk.

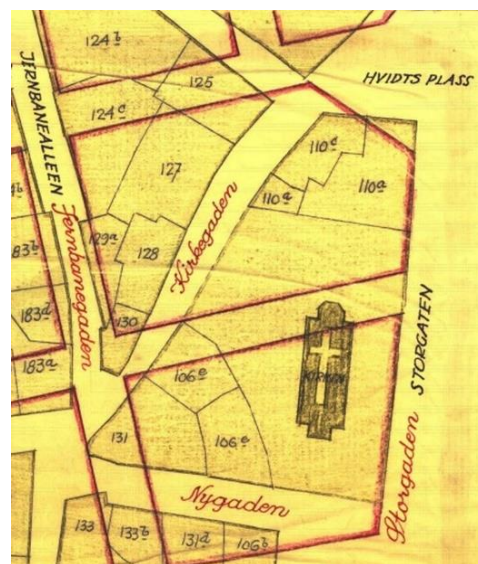
J. A. Johnsen var en av initiativtakerne til stiftelsen av "Træplantningsselskab for Sandefjord" i 1876, hvor han var med i bestyrelsen til 1882.

Elg var uvanlig å se på disse kanter, men i oktober 1876, på skipsreder J. A. Johnsens tilhørende eiendom Breidablikk, tett ved Sandefjord, ble et elgdyr iaktatt da det gikk over jordet og forsvant i den tilhørende skog.

Johnsen var en tid medlem av forstanderskapet i Sandeherred Sparebank og skolekommisjonen i kommunen.

I 1882 brant 10 bygninger ned ved Stentorvet, bl.a. forretning til J. A. Johnsen, som var assurert for kr. 18.180.

J. O. Zimmerlund var da p.t. branninspektør i Sandefjord.

Bilde fra 1882 etter brannen øverst i Storgaten ved Stentorvet.

Etter brannen i 1882 avsto Johnsen grunn fra sin eiendom til utvidelse av Storgaten. Eiendommen til Johnsen hadde nr. 110a, og lå i det nedbrente området (nord) for Sandefjord kirke fra 1872, som brant ned ved bybrannen i 1900.

Johnsen solgte eiendommen (branntomten) i 1883 til kjøbmand Theodor Gleditsch for kr 3.250.

Etter brannen er han skipsreder og gårdbruker på Breidablikk.

I 1889 utlover han 10 kroner i belønning til dem som kunne skaffe nødvendige opplysninger som kunne lede til lovlig avstraffelse for begått tyveri av endel skipsplanker fra hans eiendom «Sommerro».

I 1891 averterer han byggetomter til salgs på Hasle og søndre Sverdstad.

I 1893 averterer han byggetomter til salgs på Sommerro.

Han averterer eiendommen «Sommerro» til salgs i 1894, 110 mål innmark og 180 mål utmark.

31. mai 1898 avholdes løsøreauksjon på Breidablikk på grunn av gårdssalg.

J. A. Johnsen og hustru Olava f. Halvorsen hadde fem barn:

Axel Sventinus	1845-1912	Bokholder i Norges Bank, Drammen
Oscar Waldemar	1849-1894	Skipsfører
Walborg Marie	1851-	Husholderske hos kjøbm. Thor Dahl, ugift, emigrerte til USA i 1909
Elisabeth	1854-1881	Bodde hjemme, ugift
Alvhilde Louise	1856-1883	Gift, bosatt i Larvik

J. A. Johnsen døde av hjerneslag på Breidablikk i Sandar 3. juni 1898. Ble begravet fra Sandar kirke 9. juni 1898. Han fulgtes til graven av Sandefjords Sangforening med florumvunden fane. 8 av Sangforeningens medlemmer bar kisten til graven.

<p>Begravelse. Fra Sandefjord skrives igaar:</p> <p>Under stor Deltagelse begravedes idag paa Sandeherred Kirkegaard Skibsreder J. A. Johnsen, Breidablik. D'Grr. Glasmeester Andersen og P. A. Kristiansen fungerede som Marschaler, ligesom Sandefjords Sangforening med sine florumvundne Faner fulgte.</p> <p>Afdøde, der blev 75 Aar gammel, var en særlig af den ældre Generation godt kjendt og meget afholdt S a n g e r v e t e r a n.</p>	<p>Uden at være uddannet i Musiklære e. l. fik han for vel for en Menneſkealder siden oprettet den første Sangforening her paa Stedet, hvilken Afdøde ved sin store Samlings- og Vederdygtighed forstod at instruere og holde oppe.</p> <p>Hr. Johnsens Virksomhed i Sangens Tjeneste tildrog sig almindelig Opmærksomhed saavel i Nabohyerne som her paa Stedet, og hans Arbeide fik afgjørende Indflydelse paa Kvartettsangen her paa disse Kanter.</p> <p>(S. Bl.)</p>
---	---

8. september 1949 ble et maleri av J. A. Johnsen, utført av kunstmaler og bildehugger Hans Holmen, avduket i Håndverkerforeningens festsal.

15. september 1953 ble en minnestein reist på J. A. Johnsens grav på Sandar kirkegård.

